

Handelsrecht

Voor het **TILEC** bestudeert Delimatsis het gebrek aan samenhang tussen juridische uitspraken binnen het international handelsrecht. Volgens de auteur kunnen privébelangen en commerciële transacties worden beïnvloed door tegenstrijdige regelgeving door met elkaar strijdende rechtsprekende instanties. De auteur acht een betere samenwerking tussen bijvoorbeeld de WTO, de EU en de NAFTA noodzakelijk om geschillen te voorkomen. Dit kan volgens de auteur bereikt worden door de verschillende benaderingen mee te wegen in de voorbereiding op het rechtsbesluit en door onderlinge commentaren te integreren in het besluitvormingsproces.

Delimatsis, P. (2010) *The fragmentation of international trade law. TILEC Discussion Paper*, 2010(010).

Bankiersgedrag

Voor het **CEPR** beschrijven Flandreau *et al.* het gedrag van financiële instellingen in New York in de jaren twintig. Op basis van informatie over buitenlandse staatsobligaties vinden de auteurs geen bewijs dat Amerikaanse banken informatie achterhielden voor kopers van obligaties en hen abnormale premies in rekening brachten op obligaties die later waardeloos bleken. Daarentegen constateren ze dat banken zorgvuldig waren in het selecteren van waardepapieren en dat banken hierbij zorgvuldiger te werk gingen naarmate ze meer prestige hadden. De bevindingen maken volgens de auteurs aannemelijker dat de financiële schokken in de jaren dertig niet het gevolg waren van onbehoorlijk bankiersgedrag maar eerder van een onverwachte exogene schok.

Flandreau, M., N. Gaillard en U. Panizza (2010) *Conflict of interest, reputation, and the interwar debt crisis: banksters or bad luck? CEPR Discussion Papers*, 7705.

Risicohouding

Voor het **Tinbergen Instituut** onderzoeken Ding *et al.* de mate waarin enquêtering individuele risicohoudingen kan meten. Hiertoe combineren de auteurs de uitkomsten van een enquête, waarin respondenten is gevraagd naar hun risicohouding, met de uitkomsten van een experiment. De resultaten van beide methoden bevestigen dat mensen risicoafkerig zijn, dat vrouwen meer risicoafkerig zijn dan mannen en dat risicoafkeer afneemt naarmate het ouderlijk inkomen hoger is. De correlatie tussen de enquêteresultaten en de experimentuitkomsten is positief maar laag en domeingevoelig, waarop de auteurs concluderen dat de opgegeven risicohouding globaal bruikbaar is als indicatie van de feitelijke risicohouding.

Ding, X., J. Hartog en Y. Sun (2010) *Can we measure individual risk attitudes in a survey? TI Discussion Papers*, 2010(027/3).

Export

Voor **De Nederlandsche Bank** analyseren Buitelaar en Van Kerkhoff de omvang en samenstelling van de export vanuit de Europese Unie (EU-15). Sinds 1999 is de export van de verwerkende industrie meer dan verdubbeld, tot 1.570 miljard dollar in 2006. De exportgroei blijkt voor 771 miljard dollar het gevolg van een groeiende wereldhandel en voor 162 miljard dollar van een samenstellingseffect, doordat de exporten waren afgestemd op de producten waarvan de wereldhandel bovengemiddeld steeg. Dit betrof vooral chemicaliën, transportmaterieel en machinerie. De exportgroei verminderde met 127 miljard dollar door een slechtere concurrentiepositie.

Buitelaar, P. en H.A.M. van Kerkhoff (2010) *The performance of EU foreign trade: a sectoral analysis. DNB Occasional Studies*, 8(1).

Gezondheid

Voor **SEOR** hebben De Koning *et al.* de invloed van gezondheid op arbeidsgerelateerde aspecten gekwantificeerd. Een toename van de gezondheid van een procent blijkt de gemiddelde participatiekansen van mannen met 0,06 tot 0,44 procent te verhogen en van vrouwen met 0,26 tot 0,69 procent. De gemiddelde afname van het ziekteverzuim als gevolg van een gezondheidsverbetering van een procent bedraagt 0,8 procent voor vrouwen en 0,65 procent voor mannen. De effecten voor het aantal gewerkte uren en het uurloon zijn een stuk lager. De jaarlijkse baten uit een hogere participatie en productiviteit bedragen tussen de 150 en 700 miljoen euro bij een gezondheidsverbetering van 0,25 procent, terwijl dit bij een verbetering van 0,5 procent tussen de 250 en 1.400 miljoen euro bedragen.

Koning, J. de, M.M.F. Collewet, C. Tempelman, T.Y. Berretty en J.H. Gravestijn-Ligthelm (2010) *Gezondheid en arbeidsgerelateerde baten*. Rotterdam: SEOR.

Informele economie

Voor het **Tjalling C. Koopmans Research Institute** toetsen Ferwerda *et al.* het Tanzi-model op bruikbaarheid voor het meten van de waarde van economische activiteiten die niet in het bbp tot uitdrukking komt. Het Tanzi-model verklaart de omvang van de informele en illegale activiteiten uit de vraag naar contant geld, die wordt gemeten aan de hand van belastingontwijkend gedrag bij aanpassingen in het belastingstelsel. Uit toepassing van het model op Europese gegevens sinds de invoering van de euro in 1999 blijkt de relatie tussen belastingen en de vraag naar contant geld niet significant. Ook de variabelen werkloosheid, geletterdheid en criminaliteit blijken de vraag naar contant geld niet te kunnen verklaren. Volgens de auteurs is de vraag naar contant geld daarom wellicht ongeschikt als maatstaf voor de waarde van informele en illegale activiteiten.

Ferwerda, J., I.S. Deleanu en B. Unger (2010) *Revaluating the Tanzi-model to estimate the underground economy. TKI Discussion Paper Series*, 10(04).

SINDS 1916

Vaste werknemers

Voor het **ERIM** tonen Zhou *et al.* aan dat het beschermen van ingezetenen op de arbeidsmarkt economische voordelen kan hebben. De auteurs constateren dat bedrijven met een groot aandeel vaste werknemers meer omzet verkrijgen uit de verkoop van innovatieve nieuwe producten. De auteurs menen daarom dat marktleaders, die gebaat zijn bij het uitbouwen van eigen kennis en het voorkomen van het weglekken van kennis naar concurrenten, gebaat zijn bij vaste werknemers. Dit geldt ook doordat factoren zoals functionele flexibiliteit van werknemers, trainingen en een hoog onderwijsniveau van de personeelsstaf, die beter lonen wanneer werknemers langer in dienst blijven, de verkoop van nieuwe producten bevorderen.

Zhou, H., R. Dekker en A. Kleinknecht (2010) *Flexible labor and innovation performance: evidence from longitudinal firm-level data*. *ERIM Report Series Research in Management*, 2010(007).

Handel

Packbier beschrijft voor het **Centraal Bureau voor de Statistiek** de handelsstromen in 2009 van Nederland met Duitsland, België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Duitsland was met 55 miljard euro goed voor twintig procent van de ingevoerde handelswaarde en met 75 miljard euro voor 24 procent van de exportwaarde. De export naar het Verenigd Koninkrijk was gedaald, naar 26 miljard euro, 23 procent minder dan een jaar eerder. De totale Nederlandse uitvoer had een waarde van 310 miljard euro terwijl de totale invoer 276 miljard euro waard was, respectievelijk achttien en negentien procent minder dan een jaar eerder.

Packbier, W. (2010) *Export naar het Verenigd Koninkrijk fors verminderd*. *CBS Webmagazine*, 3 maart.

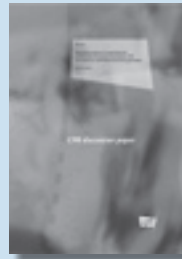
Veilen

Voor **METEOR** tonen Leufkens *et al.* theoretisch aan dat de positieve synergie tussen achtereenvolgende veilingen de concurrentie tussen bidders zodanig kan verhogen, dat ze bidders meer benadeelt dan bevoordeelt. Kostenvoordelen bij meerdere projecten kunnen ontstaan door gespecialiseerde uitrusting of unieke expertise meerdere keren te benutten. De biedconcurrentie kan dit voordeel wegnemen als bidders weten dat er vervolgvellingen zullen plaatsvinden, omdat ze dan een hoger bod zullen plaatsen. Het is daarom voor de veilingmeester aantrekkelijk om veilingen van tevoren aan te kondigen, maar niet voor de winnaar van de eerste veiling, omdat de hogere biedprijs minder marge biedt voor het opvangen van tegenvallende resultaten op het project.

Leufkens, K., R. Peeters en D. Vermeulen (2010) *Sequential auctions with synergies: the paradox of positive synergies*. *METEOR Research Memoranda*, 10(007).

SINDS 1916

Elektriciteit

Nielsen verkent voor het **Centraal Planbureau** opties om de tariefregulering in de Nederlandse elektriciteitsindustrie te verbeteren. De toename van decentrale elektriciteitsopwekking met windturbines en zonnepanelen vereist investeringen in het distributienetwerk, die door de huidige tariefregulering worden vertraagd omdat de deelnemende partijen onvoldoende worden aangezet tot informatie-uitwisseling. Volgens de auteur moeten netbeheerders tarieven voor toegang tot het netwerk en voor het transport van elektriciteit bij de decentrale producenten in rekening kunnen brengen. Ook meent de auteur dat een tariefstijging kan worden toegestaan bij een beperkte netwerkcapaciteit en een groeiende concentratie van decentrale elektriciteitsopwekking. Deze opties kunnen de netwerkinvesteringen verhogen, en vraag en aanbod van netwerkdiensten beter op elkaar doen afstemmen.

Nielsen, E. (2010) *Identifying options for regulating the coordination of network investments with investments in distributed electricity generation*. *CPB discussion paper*, 141.

Cognitief

Voor het **ROA** constateren Bonsang *et al.* een negatief effect van pensionering op het cognitieve functioneren van mensen. Deze conclusie trekken de auteurs op basis van grootschalige enquêtes onder vijftigplussers in de Verenigde Staten en in Europa, waarbij verschillen tussen landen in de leeftijd waarop mensen met pensioen gaan zijn bestudeerd. Het effect bedraagt in beide regio's ongeveer tien procent. De resultaten suggereren dat het bevorderen van arbeidsmarktparticipatie van oudere mensen zowel pensioenstelsels betaalbaar houdt, als ook het verval in cognitieve vaardigheden afremt.

Bonsang, E., S. Adam en S. Perelman (2010) *Does retirement affect cognitive functioning?* *ROA Research Memoranda*, 2010(1).

Sociale uitgaven

Voor de **Leiden Law School** analyseren Caminada *et al.* het effect van sociale inkomensoverdrachten op armoede. De auteurs constateren een negatief verband tussen de publieke sociale uitgaven en de armoede in 28 OESO-landen. Met inbegrip van private sociale uitgaven vinden de auteurs voor de totale sociale uitgaven een negatief verband voor de EU-15 en een positief verband voor de landen buiten de EU-15. Het bruto effect op internationale verschillen in armoedeniveau blijkt, gecontroleerd voor de invloed van het belastingstelsel op inkomensoverdrachten, belangrijker te zijn dan het netto effect.

Caminada, K., K. Goudswaard en F. Koster (2010) *Social income transfers and poverty alleviation in OECD countries*. *Leiden Law School Research Memoranda Department of Economics*, 2010(01).